

Elias Petter Sundqvist, Vilhelminas andre lärare.

Källa: Ur Nils Erikssons bok Vilhelmina Kommuns Skolhistoria.

Elias Petter Sundqvist föddes i Fjällsjö socken i Ångermanland den 18 mars 1848. Hans föräldrar var torparen Elias Eriksson och hans hustru Märta, född Nordin. Föräldrarna var fattiga och den unge gossen växte upp i torftighet och fick många gånger under nödåren på 1850-talet stilla sin hunger med barkbröd. Tidigt lärde han sig läsa, så att han redan vid fyra års ålder på ett husförhör kunde avlägga sitt första läsprov. Vid åtta års ålder kunde han sin katekes och Roos bibliska historia som ett rinnande vatten. Vid tretton års ålder utskrevs han ur folkskolan med de bästa vitsord. Sedan han konfirmerats deltog han i jordbruksarbete, dels i hemmet och dels hos grannarna, tills han vid 17 års ålder den 28 augusti 1865 inskrevs vid Härnösands seminarium för att utbilda sig till folkskollärare.

Som nämnts var föräldrarna fattiga, varför reskassan utgjordes av endast 10 kr samt några skålpund av mor Märtas hopsparade ost och smör.

När han kom till Härnösand uppsökte han en sin där boende faster i hopp om att få bo hos henne, men detta hopp slog fel, då hon icke hade mer än ett litet trångt rum att själv bo i. Efter ivrigt sökande lyckades han att på Östanbäcksgatan hos fiskar Sjöström finna ett litet vindsrum, och där han, sedan mors smör och ost tagit slut, även kunde få kost. Glad i hågen började han nu med outtröttlig iver sina studier. Men vid mitten av vårterminen insjuknade han av överansträngningar och det för honom ovana stillasittandet. Sjukdomen varade i sex veckor. När han så äntligen tillfrisknade, hade han en skuld hos Sjöström på 20 kr. Sjöström fordrade betalning genast, annars skulle han icke få mat hos honom. Men kassan var tom. Höstterminen hade han klarat av med stipendierna och mors smör och ost, men nu? Vad skulle han göra? Det fanns inget val än att säga farväl till studierna och resa hem. Med tunga steg begav han sig nu upp till seminariets rektor för att meddela honom det sorgliga beslutet att lämna seminariet. Rektorn ville nu veta orsaken till detta överraskande beslut. Då han fick höra, att det endast gällde 20 kr, tog han genast upp beloppet ur sin plånbok och lämnade Sundqvist i det han sade: "Lämna Sjöström dessa pengar, så blir han nöjd. Du får betala mig, då du får stipendierna." Detta var ej sista gången rektorn öppnade sin plånbok för att bistå Sundqvist. Rektorn sade nämligen till honom: "Då du kommer i knipa, så kom till mig." Det löftet svek han icke.

Efter vårterminens slut reste Sundqvist hem och deltog under försommaren 1866 i flottningsarbete mot en timpenning av 14 öre. Under slåttertiden fick han dagsverken för 75 öre per dag. De penningar, han på detta sätt förvärvade, gick till större delen åt för att betala den skuld, som återstod för vårterminen på seminariet. Tiden för höstterminen var snart inne och han försökte låna pengar på flera ställen, men för den fattige ynglingen fanns inget hjärta och ingen plånbok öppen. Det fanns nu ingen annan utväg än att stanna hemma och genom något arbete söka samla medel till fortsatta studier ett annat år.

Under vintern 1866-67 hade han en tid privat skola i Wängeln och Mårdsjö mot ett arvode av fri kost och husrum jämte 25 öre i veckan för varje barn. På våren 1867 -det stora nödåret- började Sundqvist dagen efter kristihimmelsfärdsdag delta i bolagsarbeten med reparation av stenkistor och stensprängning för timmerflottningen i Wängelån. När flottningen började, deltog han i den tills i mitten av augusti. Med de små anspråk han hade, ansåg han sig nu ha samlat så pass mycket, att han med tillhjälp av ett lån på 70 kr av ett par släktingar kunde åter begiva sig till lärdomsstaden.